

Tutu Ùì Nì Tiaa San Pablo nùù Nèhivì xí Dios Ndoó Nuu Corinto

¹ Yuhù nduí Pablo, iin nècuàchì nì nìhì chuun ìi nùù Jesucristu, vàchi ducán nì chitnùní ini Dios quide. Te yohó cutnáhâ stnáì xì ñani-ndà Timoteo, te cásahú-nsì xì mii-nsiá nècuàchì natácá cahvi xi Dios ñuu Corinto jaàn, te cásahú stná-nsì xì nsidaa gá nèhivì xí mii-yá ndoó inicutu ladu Acaya yucán.
² Nùù Yua-nda Dios xì nùù Stoho-ndà Jesucristu ni quixí cuáhà gracia sàhà-nsiá, te ni yáha vàha-nsia nicanicuahàn quida-ya.

Nansa nì ndoho Pablo sàhà ñà-nchícùn-nè Jesús

³ ¡Ansivéhé cahnú Dios xi Stoho-ndà Jesucristu, divi Yuamáni-yá! Te Yua ndohó nduú stná-yà, te cuàhà gá cuhí ini-yàndó, te nácuàhandee stná ini-yàndó, vàchi cahvi-ndayá. ⁴ Te nácuàha-yàndó valor na hora yáha-nda tnündoho. Ducán dandu vátuni nacuàhandee stná ini-ndà compañeru-ndà quívì yáha stná-nè tnündoho, vàchi sàhà-ñá sàni chindee-yá ndohó, ñayùcàndùá vátuni chindee stná-ndà ñanìtnaha-nda. ⁵ Ñà-ndáà nduá, ndohó cuáhà-ndà na yáha-nda tnündoho na ian nì yáha stná Cristu, doco cunaha-nsiá, ndiaha gá nácuàha stná-yàndó valor sàhámà. ⁶ Ñayùcàndùá, nú ndohó nsiùhù, dandu sàhà-ñá nìhì stná mii-nsiá ndu-fuerté anima-nsià, te càcu-nsia nduájàn. Daaní, divi ducání stná, nú sàni nacuàhandee ini Dios anima nsiùhù, divini nduú stná mà sàhà-ñá

nacuàhandee stná ini-nsì mii-nsiá. Dandu vátùni nihì stná-nsià quidandee víi ini-nsia na hora ndohó-nsiá nahi nsiùhù. ⁷ Ñàyùcàndùá, ináhá váha-nsi, nú icúmí-nsiâ ndoho-nsia nahi nsiùhù, dandu icúmí quee viámà sàhà-nsiá, vàchi ndi-aha gá icúmí-yá nacuàhandee stná ini-yà mii-nsiá nacua quidá-yá xì nsiùhù.

⁸ Ñánì, cuní-nsì cundaà ini-nsià nansa nì yàha-nsi ladu Asia, cuàhà tnùndoho nì xini-nsì yucán. Mà cúndéé ini-nsì nì cahan-nsí, cuàhàn-nsì cui dahuun-nsi nì tuxi-nsi, ⁹ te sàni sahnde ini-nsì sàhà vida xi-nsi. Doco ducán nì cuu xi-nsí sàhà ñà-nì cúndáà ini-nsì màsà cáhví-nsí xì mii-nsí; cuisì Dios ni cahvi xi-nda, vàchi mii-yá, mà úhi danátiácú stná-yàndó mate sánì xìhì-ndà. ¹⁰ Te ñà-ndáà nduá, divi mii-yá nì dàcácu-ya nsiùhù nùù peligru cahnu-ma na cuáhàn-nsì cui-nsi nì cùí, te (ansivéhé gâ-yà), vàchi dècuèndè quìvì vichi dacácu ìì-yá nsiùhù. Te xiníndísâ-nsí ñà-dècuèndè stná tnaa idá icúmí-yá quida-ya ducán, ¹¹ nú iin-ni chindéé stná mii-nsiá xícàn tàhvì-nsiá nùù Dios sàhà-nsí. Daaní, nú ducán xícàn tàhvì cuàhà nèhivì sàhà-nsí, dandu cuàhà gá stná nèhivì icúmí naquimanì xì-yá sàhà-ñá ndiaha guá quidá-yá sàhà-ndà.

Nansa nì cachi Pablo ñà-nduú-né nècuàchì se-guru, có-dàndàhví-né nèhivì

¹² Cunaha-nsiá, cuàhà gá cudíi ini-nsì ñà-ináhá-nsi viì gá quidá-nsí ñuhiví yohó. Có-dàndàhví-nsi ni-iin nèhivì, vàchi cuisì ichì mii-yá indéhe-nsi. Te na ní sandoo-nsi ñuu-nsià yucán, chicá más nì sàhandee ini-nsì quida viì-nsí ducán. Cónì dátíáâ uun-nsi nduú-nsí nècuàchì

nchichí guâ, na quidá dava nèhivì ñuhìvì. Còó, cuisì gracia xi Dios nì chindee xi-nsí. ¹³ Te carta tiaá-nsí nùù-nsiá, (còò ni-iin palabra ndóo dèhé nùà), vátuni cahvi-nsiañà, te mà úhi cundaà ini-nsià ñà-ndùá cachá`. Vachi cunaha-nsiá, yùhù cuní ni sàà-nsià mánìhì váha inì-nsia. ¹⁴ (Ináhì), algu sàcuàhàn-nsià cundaà ini-nsià vichi, doco cumáni vá. (Te nú sàni sàà-nsià nì cundaà váha ndisa ini-nsià), dandu quívì naxicocuïn Stoho-ndà Jesucristu, icúmí-nsiâ cudìi ini-nsià sàhà-nsí, te cudìi stná ini nsiùhù sàhà mii-nsiá.

¹⁵⁻¹⁶ Pues sàhà-ñá ináhá vâhi nsidaájàn, ñayùcàndùá nì nacani inì sàì ndé ndoó-nsiá nì cuí. Te sàhà-ñá cui nìhítahví váha-nsia, ñayùcàndùá ùì xichi nàcòtì mii-nsiá nì cahín. Primeru yàhi ndé ndoó-nsiá na cùhìn ladu Macedonia; dandu nayàha tui na ndixi nì cahín. Te después, nú sàni chindee-nsiá yùhù, dandu naquihin ichì cùhìn ladu Judea nì cuí. ¹⁷ Doco (ñà-cónì sáì), màdi ñà-cónì nàcání sahnú inì nduá. Còó, vachi màdiá nansa ni nì cui nacání inì; ni có-nàcání inì na iin nèhivì còò Dios inì anima-xi. Vachi nú ducán ni cündúi, dandu “jaan” cachì vichi, te después “còó”. ¹⁸ Doco ináhá Dios (cónì dàmá-nsí palabra nì cachì-nsì xì-nsiá daa) na ian dajúùn-nsì vichi, te después “còó” cachí-nsì. Còó. ¹⁹ Yùhù xì Silvano xì Timoteo, palabra sàhà Dèhemaniì Dios Jesucristu nduá nì càhàn-nsì xì-nsiá daa. Te mii-yá, mà nunca (dandahví-yà nèhivì), te cachì-yà: “Jaan, (iá consuelo”, dandu después), còó. Vachi nú “jaan” cachí-yà, dandu divi ñà-ndácuìsì nduá. ²⁰ Vachi nsidaa ñà-ndùá sàni quida Dios comprometer, seguru icúmíâ cuu ndisa quida Cristu. Ñà-jaàn

nduá dísahà-xí ndácùcahan-nda quìvì Jesucristu na naquímánì-ndà Dios, te cachí-ndà xì-yá amén.

21 Te divi Dios nduú ana nácuàhandee ini xì-ndà ñà-cunchicùn viì-ndà Cristu, te sàni dàhì stná-yà sàxìnítñuní-ndà. **22** Te ducán iá stná na ian nì dùcùn seña xi-ya anima-ndà; te nì sähatahvì stná-yàndó Espíritu lì xí-yá ñà-coo Yà-ìì mà ini anima-ndà, te cunaha-nsiá, cuiśi tnùmánì primeru nduú yà-jaàn, vachi chicá más icúmí-ndá nìhitáhvì-ndà después.

Ñà-nduá dísahà-xí cóni sàà Pablo ñuu Corinto

23 Cunaha-nsiá, cuiśi sàhà-ñá có-cùnì càhàn ndeí xì-nsiá, ñàyùcàndùá dísahà-xí tàñáha ga sàà tui ñuu-nsià jaàn. Ináhá Dios ñà-ndáà nduá cachí xì-nsiá, te nú dandahví, dandu ni cuí chicá vàha. **24** Doco màsà cúníhnú ini-nsià ñà-cùnì-nsi dandacú-nsi nùù-nsiá sàhà ñà-nduá xiníndisâ-nsiá. Coo, vàchi sàni xinindisá víi-nsiá. Cuiśi cuní-nsi chindée-nsi mii-nsiá ñà-chicá contentu ni cùndóó-nsiá.

2

1 Ñàyùcàndùá, yùhù nì cachì ini anímè, mà cùhìn visita ndé ndoó-nsiá nú puru tnùnsí ini cundua. **2** Vàchi nú ni nácùndoo-nsia tnùnsí ini quide, dandu mà sài cudiì gá inì, vàchi divi mii-nsiá nduú ana cuní- cudiì inì sàhà-xí. **3** Ñàyùcàndùá, nì tiai iin carta nùù-nsiá còtó sài ndé ndoó-nsiá, te cuiśi cuhuun inì sàhà-nsiá mate ñà-cudiì inì sàhà-nsiá nduá cuní. Ducán cachí, vàchi tuxí inì ñà-nduá cudiì inì yùhù sàhà-xí, divi nduú ñà-cùdì stná inì mii-nsiá sàhà-xí.

4 Cunaha-nsiá, cuàhà gá nì nacani inì na ní tiai carta mà; cuàhà gá nì dàndòhí mií, ndè nì sacui. Doco màdì sähà-ñá cuní dacúhúún inì mii-nsiá

nduá nì tiaiàmà; còó, cuisì sàhà-ñá ni cúndáà ini-nsià ñà-cuàhà gá cuú inì sàhà-nsiá.

Xiñuhu cuicahnú ini-ndà sàhà iin nècuàchì nì quida xi cuàchi nú sàni cuu-ne arrepentir

⁵ Nú iá iin-nsia nì cuhuun ini dava-nda sàhà-xí, pues màdì yùhù nduú ana nìsa icumi guá tnùnsí ini jaàn. Còó, mii stná-nsià nìsa icumi xi ñà-jaàn, siquiera iyuhá. “Iyuhá”, cachí, sàhá màsà quídá cuáhà güé-ñà. ⁶ Doco vichi, sà-íá; còò gá necesidad càhàn duchi gá ini-nsià xì nècuàchì nì quida falta mà nacua nì càhàn-nsià xì-né na ní nataca-nsià daa. ⁷ Vichi xiñuhu cuicahnú ini-nsia sàhà-né, te nacuàhandee ini-nsiànè sàhá màsà cóó-né cuàhà tnùnsí ini, te cundeámà nùù-né. ⁸ Nàyùcàndùá, sacúndáhví nùù-nsiá ñà-càhàn vii-nsiá xì-né vichi, te cachí-nsià xì-né ñà-cùú ndisa inì-nsia sàhà-né. ⁹ Cunaha-nsiá, na ní tiai carta mà nùù-nsiá daa, divi sàhà-ñá cundaà inì a cúníní-nsiá, á coó nì sandua. ¹⁰ Nàyùcàndùá, nú xicáhnû ini mii-nsiá sàhà falta xi iin nèhivì, dandu ducání quidá stná yùhù. Te nú iá ndisa ñà-ndùá xiñuhu cuicahnú inì sàhà-xí, dandu quideá. Vachi sàhà ñà-vàha xi mii-nsiá nduá. Te indéhe Cristu; ináhá-yâ (nansa quida-nda). Pues xiñuhu cuicahnú tnahá ini-ndà sàhà-ndà sàhà-ñá ¹¹ màsà níhìndèe ñà-malu dacà-síndô, vachi ináhá-ndá, maña cuàhà ndisa-sì.

Sàhà Jesucristu icúmí-ndá cundee-nda nùù nsidaa tnùndo, xì sàhà nsidaa cuàchi

¹² Na ní quesai ñuu Troas ñà-cachitnùhi palabra ìì xí Cristu, dandu nì cundaà inì iá ndisa nansa quide cuàhà chuun xi Stoho-ndà Señor

(ñuu yucán) nì cùí. ¹³ Doco cónì cùí coi contentu yucán, vàchi còò ñani-ndà Tito nì ndácùhin. Nayùcàndùá, nì ndaqùindéí xì nècuàchì ñuu mà, te nì quihin tui ichì vàxi ladu Macedonia yohó. ¹⁴ Doco ansivéhé Dios, vàchi nicanicuahàn chindéé Jesucristu ndohó, vàtùni cundee-nda nùù nsidanicuú tnùndoho. Te chindéé stná-yàndó na cachítñuhu-nda palabra iì xí-yá inicutu sàhà-ñá cundaà ini nèhivì nansa íá ichì-yá, dandu na ian inicutu xítia iin dico tnami nduá. ¹⁵ Vàchi nsiùhù, (na cachítñuhu-nsi palabra) sàhà Cristu, dandu na ian xítia iin dico ndiaha nduá, te na ian sahán tnamiá nùù Dios, (vàchi cudíi ini-yà sàhà-ñá). Te nèhivì ñuhiví, na ian sahán stná dico palabra mà nùù-né, ni cündúú-né nècuàchì cácu anima-xi, te ò nècuàchì ndañúhú anima-xi. ¹⁶ Nèhivì ndañúhú anima-xi, có-cùdíi ini-né palabra mà, vàchi nahi dico nsii nduá nùù-né, te yúhî-né cui-né quida. Doco nècuàchì icúmí càcu anima-xi, còó, na ian tnami gá palabra mà nùù-né, vàchi sàhámà vàtùni nìhi-né viða ndiaha. Pues sàhà nsidaájàn, cuisì nèhivì vàha ndisa xiñuhu (cachitñuhu xí palabra mà). ¹⁷ Nayùcàndùá nsiùhù, có-quídá-nsí na quidá cuàhà nèhivì, quidá ndevàha-ne xì palabra iì mà. Còó; có-dàndàhví-nsi ni-iin nèhivì. Mii-yá ináhá-yá nansa quidá-nsí, cachí ndàà-nsi xì-né nacua nì cache-yá xì nsiùhù, cähàn viì-nsí xì-né, vàchi nèhivì xí Cristu nduú-nsí.

3

Nansa íá tratu saa nì saquin Dios xì nèhivì

¹ Ñà-jaàn cachí-nsi xì-nsiá, doco màdì-ñá ndaníhí-nsí tnùñuhu xí mii-nsí nduú túá. Ni

còò stná necesidad cunihi-nsì iin tutu nduú recomendación na sáà-nsì ndé ndoó-nsiá, ni còò stná necesidad càcàn-nsì iin tutu nùù-nsiá (ñà-cunihi-nsi cùhùn inga ñuu), mate ducán quidá dava nèhivì. ² Vàchi divi mii-nsiá nduú-nsiá nahi tutu (quidá-xì nsìuhù recomendar), vàchi mà úhi cundehè nèhivì (ñà-quidá víi-nsiá), te cundaà ini-nè (ñà-ndáà nduá cachí-nsì). Na iin carta xínduu-nsia, cachí, te na ian itándiaa palabra xan ini anima-nsì, ducán nduá. ³ Na iin carta nì tiaa mii Cristu nduú-nsiá, vàchi (na ní cachitnùhu-nsi palabra iì xì-nsiá), dandu na ian nì dàsáà-nsì carta mà nì sandua. Doco màdì tinta nì tiaa Cristu carta mà. Còó, sàhà Espíritu lì xí mii-yá íá nicanicuahàñ, ducán nì tiaa-ya ini anima-nsià, màdì icà iin yùù chipála.

⁴ Ináhá-nsî ñà-ndáà nduá cachí-nsì yohó, vàchi cundéé ini-nsì Dios sàhà-ñá xiníndísâ-nsi Cristu. ⁵ Doco có-tuxí ini-nsì vátùni sàà mii-ní nsìuhù ñà-quida vii-nsí chuun yohó. Còó, cuisi nú chindée Dios nsìuhù, dandu vátùni sàà-nsì quida-nsi chuun (xi-ya). ⁶ Ñàyùcàndùá, sàhà mii-yá vátùni cachitnùhu vii-nsí xì nèhivì nansa íá ley saa xí-yá. Te ley mà, có-nduá palabra nì tiaa uun-ni; còó, palabra nì taxi Espíritu lì xí-yá nduá. Vàchi nú letra uun ni cündúá, dandu cuisi cuàhàñ cachàmà xì-ndà ñà-cui-ndà; doco tucu quidá Espíritu lì; puru vida ndiaha sáha-ya.

⁷⁻⁸ Ñà-ndáà nduá, ndiaha gá nìsa ìa ley sànahà mate icà yùù chipála nì sàcuítandiaà. Vàchi (na ní nìhi Moisés ley mà), nì nanchiì ndiaha nùù-né, te sàhà ñà-yùcán mànicùí gá cundehè nèhivì Israel nùù-né. Doco inga iin ratu gà, dandu có-nchíí

gá mà. Ñàyùcàndùá, nú ni cachí-ndà ndiaha gá nìsa ìa ley primeru mà, te cutu ñá-sàà-ndà cui-ndà cachá`, dandu chicá náhà xícà ndiaha gá iá (palabra cachí) Espíritu lì. ⁹ Cunaha-nsiá, sàhà ley sàñaha ma vátuni nì cundaà ini-ndà iá castigu sàhà cuàchi-nda. Doco nú ni cachí-ndà ndiaha gá nì ìa na ní quesa ley mà, dandu chicá más ndiaha palabra saa cachítñuhu xi-nda nansa ndee vàha-nda nùù-yá. ¹⁰ Te vichi, sàhà-ñá yáha ga nsiha palabra saa ma, ñàyùcàndùá có-quidá gá-ndà cuenta nsiha gá ley primeru mà. ¹¹ Doco nú ni cachí-ndà ley ndiaha nduú ley sàñaha ma, te cóni ía naha cuáhá`, dandu vihi gá ndiaha ndisa iá palabra saa, vàchi nicanicuahàn icúmíâ coa.

¹² Te vichi, sàhà-ñá ináhá-ndá iá trùndé ini ndiaha xi-nda ma, ñàyùcàndùá có-yûhî-nsì càhàn vate-nsí xì nèhivì. ¹³ Có-quidá-nsí na ian nì quida Moisés, nì chidàhvi-ne nùù-né xì iin sìcoto sàhá màsà cúní nècuàchì (raza-nè) Israel na cueé-ni cueé-ni ndáhvà ñà-tnúù ndiaha nùù-né. ¹⁴ (Te seña nduámà) ñà-cónì cündáà vàha ini nècuàchì Israel yucán. Te dècuèndè stná tiempu vichi, ducán iá na ian idàhvi sàxìnítñùní-nè iin sìcoto, ñàyùcàndùá có-sàà-nè cundaà ini-nè na iníñi-né cahví nèhivì tutu xi ley sàñaha. Cuisi-ní nú ni quíhvi-ne ichí Cristu, dandísá, vátuni sàà-nè cundaà ini-nè. ¹⁵ Te dècuèndè stná vichi, na cahví-né (tutu nì tiaa) Moisés mà, ducán iá na ian idàhvi lì sàxìnítñùní-nè, (có-cündáà ini-nè). ¹⁶ Doco nú ni quíhvi-ne ichí Stoho-ndà Señor, dandísá cuxio ñà-dàdáhvi xi sàxìnítñùní-nèmà, te claru mánìhì ini-nè. ¹⁷ Vachi Stoho-ndà Señor, divi Espíritu lì nduú-yá, te ndéni nì cui ni coó Espíritu lì xí-yá, yucán ndisa nuná

ñuhìví ìì xí-yá nùù-ndà. ¹⁸ Ñàyùcàndùá, ndohó, sàni cundaà ini-ndà, có-ídàhvì ga nùù-ndà (nahi Moisés), còó. Te ñà-ndiaha guá sàni nàcòo anima-ndà nì quida-ya, ñàyùcàndùá, queámà na ian nduu-nda iin yùtátá nchií ndiaha quidá iin luz. Te cueé-ni cueé-ni dámá stná-ndà dècuèndè sàà-ndà coo ndiaha-nda nahi mii-yá. Pues divi ñà-jaàn nduá quidá-yá xì-ndà, vàchi Espíritu lì nduú-yá.

4

¹ Sàhà gracia xi Dios nì nìhítáhvì-nsí chuun ndiaha quidá-nsí; ñàyùcàndùá, có-cùhúún ini-nsì.

² Mà túha-nsi quida dèhé-nsì ni-iin chuun chicuéhè, ni mà túha-nsi dandahví-nsì nèhivì; te mà túha stná-nsi dama-nsi palabra ìì xí-yá. Còó, puru ñà-ndácuìsi nduá cachítñuhu vate-nsí xì-né. Mà úhi cundehè-néndô, te cachi-nè a quidá vií-nsí á coó. Te mii-yá, indéhe stná-yà nansa quidá-nsí. ³ Te nú cachítñuhu-nsi razón ndiaha xí-yá, te có-sâà nèhivì cundaà vàha ini-nè, pues ¿ndià dísáhà-xí nduámà? Divi sàhà-ñá nchícùn-nè ichì ndé cuàhàn-nè ndañuhu-né. ⁴ Vàchi quisì cahvi guá nèhivì ñuhìví yohó, sàni dàcuàá-si anima nèhivì có-xìníndísâ sàhà ñà-màsà dátnûù ndiaha Dios sàxinítnùní-nè; ñàyùcàndùá mà cùi cundaà ini-nè razón vàha sàhà Cristu, mate ndiaha gá-yà, te mimíí nacua íá Yua-nda Dios, ducán íá stná-yà.

⁵ Cunaha-nsiá, na cachítñuhu-nsi palabra ìì, màdì sàhà mii-nsí cáhàn-nsì. Còó, sàhà Stoho-ndà Jesucristu cáhàn-nsì, te cuiì cachi-nsì sàhà nsiuñhù ñà-ndùú-nsí nèhivì xinúcuáchí nùù mii-nsiá, vàchi ináhá-nsi (màni cuáhà-nsiá) nùù-yá.

6 (Vichi cuní nsinuu ini-nsià nansa nì cuu sànahaa) na nísá iìn tnuu inicutu ñuhìví, te nì cachi Dios: “Ni coó luz”, te nì sàcòa. Pues ducán nì quida stná-yà xì ndohó, nì dàtnúù-yà ini anima-ndà, dandu nì cundaà ini-ndà ñà-ndiaha guá-yà, te divi sàhjàn na ian nchií ndiaha stná nùù Jesucristu.

*Iin-ni ni cúníhnú vàha ini-ndà Jesucristu
nicanicuahàn*

7 Ndisa ndudu iì xí mii-yá nduá sàni nìhítáhvì-ndà vichi, te nahi ñà-cuìcà-ndà nduú stná mà. Doco có-cùní cachà-mà ñà-càhnú gá poder icúmí ndohó, ciò. Vàchi cuiì na iìn quidi ñuhù ndé ñuhú ndudu iì mà nduu-nda. Ñàyùcàndùá náhà xìcà poder ndiaha xí mii-yá nduajàn. **8** Sahajàn, nsiùhù, có-cùhúún ini-nsì, mate yáha-nsi cuàhà tnùndoho, te nacání cuáhà ini-nsì dava xichi, doco siempre iá nansa càcu-nsi. **9** Quini quidá nèhivì xì-nsí, doco có-nàcóó nihni Dios nsiùhù. Sahní cuií-nè nsiùhù, doco mà cùi sàà-nè dandáñuhú dahuun-ne nsiùhù. **10** Na xicánúú-nsí ñuhìví yohó, siempre nihnu ini-nsì vihini cui-nsì nahi nì xìhi stná Stoho-ndà Jesús. Doco nú ducán nihnu ini-nsì, dandu sàhámà vátuni cundaà stná ini nèhivì ñà-ìtiácu stná-yà, te chindéé-yàndô. **11** Doco na ndoó û-nsí ñuhìví, nicanicuahàn ndoó-nsí tìxi peligru cui-nsì sàhà-yá sàhà-ñá cundaà ini nèhivì ñà-divi vida ndiaha xí-yá nduá icúmí-ndá, mate siempre iá peligru cui-nsì. **12** Ñàyùcàndùá, nicanicuahàn ducán iá xì nsiùhù na ian cuàhàn-nsi cui-nsì, doco sàhà ñà-jaàn vátuni nìhi mii-nsiá nansa cutiacu-nsià vida ndiaha xí-yá.

13 Nùù tutu ìì dohó nì tiaa iin nèhivì: “Yùhù xiníndísê mii-yá, ñàyùcàndùá, nì cachì ñà-ndùá nì cachì”. Pues nsìuhù, divi ducán nihnu stná ini-nsì mii-yá nahi nècuachì yucán, te sàhajàn cahàn vate stná-nsì palabra xi-ya. **14** Te nsinúú ini-nsì nansa nì quida Yua-nda Dios, nì dànatíácú-yà Stoho-ndà Jesús. Ñàyùcàndùá, divi ducán icumí-yâ quida stná-yà xì ndohó, danatíácú stná-yandó, dandu sàà nsidaa-nda nùù-yá. **15** Cunaha-nsiá, nsidan-icuú ñà-ndùá yáha-nsi, sàhà ñà-vàha xi mii-nsiá nduá. Te nú sàhámà chicá cuàhà nèhivì nìhì xì gracia xi-ya, dandu chicá cuàhà stná-nè naquimanì xì-yá sàhà-ñá nì quèé gà más tnùñuhu xí-yá. **16** Ñàyùcàndùá, có-cùhúún ini-nsì, vàchi mate cueé-ni cueé-ni chicá cuítâ-nsi, doco anima-nsi, còó, vàchi nsiquívì (chicá nácuahandee ini-nsi) na ian ndusáá-nsi. **17** Ñà-ndáà nduá, ndoho-nda vichi, doco quida-nda cuenta na ian, sacù-ni nduá, te yàchì icumíâ nsiha. Doco sàhà-ñá ndoho-nda vichi, cuàhà sàstnùhù ñà-ndiaha ìí xí-yá icumí-ndá nìhítáhvì-ndà después, te nicanicuahàn cundua. **18** Ñàyùcàndùá, có-ndùlócô gà-ndà sàhà ñà-ndùá indéhe-nda ñuhiví yohó, cuisì (nihnu ini-ndà) sàhà ñà-tàñáha ga sàà-ndà cuni-ndà. Vàchi ñà-ndùá tui indéhe-nda, ñà-yáha-ni nduá, doco (ñà-ndiaha ìí xí mii-yá), mate có-tuía cundehè-ndà, doco nicanicuahàn cunaha-ñá.

5

1 Có-quidá nú ni sáà ndañuhu iquicúñú-ndà ñuhiví yohó, vàchi nahi vehe ndé ndoó toó-ní-ndá nduá. Doco inahá-ndá nú sàni nsiha, dandu cucumi-nda inga iquicúñú-ndà iá ansivi, te

na iin vehe saín-ndà cundua, vàchi Dios icúmí quidavàha xán, màdì nèhivì, te nicanicuahàn icúmíâ cunahá. ² Doco tiempu vichi na ian sácàñ ini-ndà, vàchi yáha ga cuní-ndà nìhi-ndà iquìcúñú saa iá ndè gloria mà. Vàchi nahi vehe saa-nda cundua, te cunduu stná na ian màcündixi-nda inga sícoto saa. ³ Te ináhá-ndá, nú sàñi nìhi-ndà iquìcúñú saa ma, màdì uun-ni coo anima-ndà na ian chaá; còó. ⁴ Doco mientras ndoo ïì-ndà xi iquìcúñú-ndà ñuhìví yohó, sácàñ ini-ndà, có-cùú vàha ini-ndà; doco màdì sàhà-ñá cuní-ndà cuxio iquìcúñú-ndà icúmí-ndá vichi nduájàn, còó; ñà-cúní-ndà naquihin-nda iquìcúñú saa-nda nduá, dandu mà sáà gà-ndà cui-ndà, vàchi vida ndiaha icúmí-ndá nìhi-ndà, te icúmíâmà cundee dahuan nùù ñà-cui-ndà. ⁵ Pues divi Dios nduú ana chindéé xí-ndá ñà-nìhitáhvì-ndà ducán, vàchi sàñi sàhatahvì-yáñdô Espíritu lì xí-yá, doco cuisì tnùmanì primeru nduú Yà-ìì mà.

⁶ Ñàyùcàndùá nihnú ndéé guâ ini-ndà vichi. Te ináhá stná-ndà ñà-mientras ndoo ïì-ndà cuerpu xi-nda, dandu tàñáha ga cui cuni-ndà nùù-yá. ⁷ Vàchi na ndoo-nda ñuhìví yohó, cuisì nihnú vàha ini-ndàyá, màdiá xinínùù-ndàyá. ⁸ Pues vichi nihnú ndee ndisa ini-ndà, cachí. Doco chicá cudiì ini-ndà nú ni nácóó-ndá iquìcúñú-ndà yohó, te cùhùn-ndà cundoo-nda nùù-yá. ⁹ Ñàyùcàndùá dísahà-xí sáhandee ini-ndà, áma cùdû ini-yà sàhà ñà-ndùá quìdà-ndà, a sea sàndòò-ndà nùù-yá, te ò tàñáha ga sàà-ndà nùù-yá. ¹⁰ Vàchi nsidan-icuu-nda icúmí-ndá màcùta-nda nùù Stoho-ndà Cristu, te cachí-yà xì-ndà nansa ndisa iá, a sánì quida viì-ndà ñuhìví yohó, ò á coó. Dandu

cuàha-yàndó ñà-ndùá ndiá icà iin iin-nda nìhi-ndà.
11 Ñàyùcàndùá, nsiùhù, yúhî-nsì còtó mà ndoo ini-yà sàhà-nsí, te sàhámà cähàn-nsì xì nsidaa nèhivì áma (cúníndísâ stná-nèyà).

Vàha ndisa ni coó anima-ndà, màdiá datiaá uun-nda quida viì-ndà

Ináhá vâha Dios nansa iá anima-nsí, te cahnú gá Dios ni cündáà vàha stná ini mii-nsiá nansa nihnu ini-nsí. **12** Tucutu cachí-nsí xì-nsiá ducán, doco màdi ñà-cùní-nsí càhàn viì-nsí sàhà mii-nsí nduá, còó. Cuisì nandúcú-nsí nansa cui cudíi ini-nsia sàhà-nsí, te ducán nìhi-nsiá nansa naxiconihí-nsiá nùù nècuàchì (xítñuhu xi-nsí), vàchi nècuàchímà, có-ndùlócô-né nú iá vàha anima-ndà, á coó. Doco nú datiaá uun-nda quida viì-ndà, xì ñà-jaàn cudíi ini-né.

13 Te nú tuxí ini-né loco-nsí, pues sàhà mii-yá nduá. Te nú ndisa nècuàchì nihnu víi ini-xi nduú-nsí, dandu divi sàhà-ñá vàha xi mii-nsiá nduú stná mà.

Nansa cui nàcùndoo vàha nèhivì nùù Dios

14 Cunaha-nsiá, yáha ga cuú ini Cristu sàhà nsidaa-nda, ñàyùcàndùá icúmí-nsí quida-nsi ñà-ndùá quidá-nsí. Vàchi nì xìhì-yà sàhà-ndà, te mate imindaa ana nì xìhì, doco cuenta xi nsidaa-nda nduámà. Ñàyùcàndùá quidá stná-ndà cuenta na ian sàni xìhì stná nsidaa-nda. **15** Te nú sàni xìhì-yà sàhà nsidaa ndohó nècuàchì itiácú, dandu có-xiñuhù gá-ndà cundoo uun-nda ñuhiví, te quida-nda cuisì ñà-cùdíi ini mii-nda; còó. Cuisì mii-yá xiñuhu cunihnu ini-ndà, vàchi mii-yá nì xìhì sàhà-ndà, te nì natiacu-yà. **16** Ñàyùcàndùá, vichi có-ndèníhí gá-nsí ni-iin nèhivì na ian ndeníhí

stnahá nèhivì ñuhìvì yohó. Còó. Mate antes dècuèndè stná Cristu nì sandenihi-nsi na quidá nèhivì ñuhìvì yohó, doco vichi còó cá. ¹⁷ Sàhámà (cundáà ini-ndà), nú ndoó ndisa-nda ladu xi Cristu, dandu nèhivì saa nduu-nda. Sàni yàha nsidaa ñà-nduá nìsa la antes, te vichi sàni ndusaa nsidanicuú iñàha nùù-ndà.

¹⁸ Pues nsidaámà, cuisì ñà-nduá nì quida (Yua-nda) Dios sàhà-ndà nduá. Ñàyùcàndùá, vátuni nì nàcündoo vàha-nda xì-yá sàhà obra nì quida Jesucristu. Te nsiùhù, sàni nìhitáhvì stná-nsì chuun ñà-càhàn-nsì xì nèhivì sàhà-ñá nàcündoo vàha stná-nè xì-yá. ¹⁹ Ñàyùcàndùá, dohó cachí-nsì xì-né, ñà-ìá Yua-nda Dios anima Cristu (na nì xìhi-yà nchìca cruz), te ducán nì nìhi-yá nansa nàcündoo vàha nsidaa nèhivì ñuhìvì nùù-yá, mà cútníí gá-yà cuenta sàhà cuàchi-ne. Daaní, nì sàha-ya nsiùhù chuun ñà-cachitnùhu-nsi xì nèhivì nansa vátuni nàcündoo vàha-ne xì-yá. ²⁰ Sàhà ñà-jaàn cuenta xi Cristu xicánúú-nsí càhàn-nsì xì nsidaa nèhivì. Doco (màdì ndisa nsiùhù càhàn), Dios nduú ana càhàn xì-né, na ian sacúndáhvì-yà nùù-né sàhà palabra xi-nsi. Ñàyùcàndùá, càhàn-nsì cuenta xi Cristu, sacúndáhvì-nsì nùù-né, á ma nàcündoo vàha-ne xì (Yua-nda) Dios. ²¹ Vachi Dèhemani-yá, còò ni-iin cuàchi ni quidá-yá, doco sàhà ndohó nì chitnùní ini Yuamánì-yá ñà-nacuida-ya castigu xi-nda, na ian mii-yá nì quida-ya nsidaa falta xi-nda. Te divi sàhámà nú nchícùn-ndàyá, dandu ñà-sàni ndee vàha dahuun-nda nùù-yá nduá.

*Quìvì vichi nduú meru quìvì nàcùndoo vàha-nda xi
Dios*

¹ Chuun ìì xí mii-yá nduá quidá-nsí, te cutnáhâ stná-yà xì-nsí nùá; ñàyùcàndùá, sacúndáhví-nsí nùù-nsiá ñà-màsà cündúá uun-ni nì nìhitáhvì-nsiá gracia xi-ya. ² Vachi dohó cachí-yà nùù tutu ìì:

Meru tiempu vàha nì sandua na (ní sacundahví-nî) nùí, ñàyùcàndùá nì inini, te nì indehè ndahví mii-ní. Nì chindeí mii-ní, vàchi meru quìvì dacácu nèhivì nì sandua.

Pues cunaha-nsiá, vichi vichi nduú meru quìvì nìhitáhvì-nsiá gracia xi-ya; divi quìvì vichi nduú meru quìvì (cuní-yà) dacácu-yàndó.

Nansa iá modo viì nì quida Pablo chuun ìì xí Jesús

³ Nsiùhù, quidá-nsí lucha ñà-màsà quídá-nsí ni-iñàha ñà-cuitnùhu nèhivì nsiùhù, vàchi có-cùní-nsí daquée cuàchi-ne dìquì chuun ìì quidá-nsí. ⁴ Mate cuáhà iñàha yáha-nsi, doco cuní-nsí quida viì-nsí chuun, áma cündáà ini nèhivì ñà-divi nùù Dios xinúcuáchí-nsi. Doco dava xichi cuàhà gá icúmí-nsí quidandee ini-nsí, te ndoho cuahà-nsí. Cuàhà vida yáha-nsi, xì cuàhà tnùndoho.

⁵ Dècuèndè sahní cuií-nè nsiùhù, te chicadí-nè nsiùhù; te dava xichi nacuídà stná-nè sàhà-nsí. Ùhì gá iá chuun quidá-nsí. Xicánúú-nsí desveladu, te xíhì stná-nsí doco. ⁶ Doco quidá-nsí lucha ñà-màsà cóó ni-iin falta xi-nsi. Cuisì ñà-nduá ináhá-nsí (nùù Dios) nduá cachí-nsí xì nèhivì. Te quidández stná ini-nsí sàhà-né, vivíi-ni quidá-nsí xì-né. Te chindéé stná Espíritu ìì xí-yá nsiùhù sàhà ñà-nì cùú ndisa ini-nsí sàhà-né. ⁷ Puru ñà-nduú ñà-ndácuìsì xí Dios cáhàn-nsí xì-né, te chindéé stná ndudu ìì xí-yá nsiùhù. Te ¿índù arma nihí-nsí? Cuisì

ñà-quìdá víi-nsí nacua cuní mii-yá, divi ñà-jaàn nduá chindéé-nsí mii-nsí, te quidá-nsí mii-nsí defender. ⁸ ò sea cañúhu-né nsìuhù, te ò cahichì ini-né nsìuhù, iin-ni quidá-nsí seguir chuun xi-nsi. Mate daquée cuàchi-ne dìquì-nsí, te ò tavá-né tnùñuhu xí-nsí, có-quìdá mà. Tnuhu-nsí cahan-né, doco có-quìdá, vâchi micuísí ñà-ndùú ñà-ndáà cähàn-nsì xì-né. ⁹ Te mate dava-ne nacuáa-né nsìuhù, doco cuàhà gá stná-nè ináhá vâha-ne nsìuhù. Cuàhà xichi cuàhàn-nsì cui-nsí nì cùí, doco itiácú iì-nsí. Dandohó stná-nè nsìuhù, doco tàñáha ga nìhì-né cahnì-né nsìuhù. ¹⁰ Mate iá nansa ndoó-nsí tnùnsí ini, doco nicanicuahànd doó stná-nsì contentu. Ndhahví yáha stná-nsì, doco divi sàhà nsìuhù níhì cuàhà nèhivì ñà-cuìcà (ndiaha xí Dios). Còò ni-iñàha icúmí-nsí ñuhìvì yohó, doco nsidanicuú iñàha sàñi nihitáhvì-nsí cucumi-nsí.

¹¹ Mii-nsiá nècuàchì ñuu Corinto, claru sàñi dàtúi nùù-nsiá nsidaa ñà-ndùá nihnu ini. Sàñi cachì xì-nsiá nsidaa ñà-ndùá ñuhù ini anímè. ¹² Nayùcàndùá, nùù yùhù, còò desconfianza, vâchi mánì cuáhà-nsiá nùí. Mii-nsiá nduú ana cuú desconfiar. Cuenta xi mii-nsiá nduáján, màdi yùhù. ¹³ Na iin yua-nsiá, ducán cähìn xì-nsiá vichi, te cachí xì-nsiá ñà-cùú ndisa inì sàhà-nsiá. Nayùcàndùá sacúndáhvì nùù-nsiá ñà-dùcání ni quidá stná-nsià xì yùhù.

Na iin vehe Dios nduu-nda

¹⁴ Màsà nácuátnahá-ndá xí nèhivì có-xìníndísá-xí mii-yá, vâchi nahi yunta có-ndùdává queámà. ¿A ndísá vâtuni nacuastnahá ñà-ìá viì xì ñà-ìá quini? Còó, ni mà cúí nacuastnahá stná ñà-nchíi orá xì ñà-iín tnúú. ¹⁵ Ni mà cúí nacuatnahá stná Cristu

xì ñà-malu Satanás. Stná iin nècuàchì xiníndísâ, mà váhá nacuatnahá-né xì iin nèhivì có-xìníndísâ.
16 Te ò iin veheñùhu ì xí Dios, ¿a váha cuita stná yùù yócò yucán? Còó. Pues cunaha-nsiá, nahi veheñùhu ì ndé íá Dios vivu, ducán xínduu stná ndohó, vàchi dohó cachí-yà nùù tutu ì:
 Yùhù cuàhìn coi ndé ndoó-né, te cacanuu stnáì mahì-né, vàchi ana cahvi-né cundai, te mii-né, nèhivì xí cundai-ne.

17 Ñàyùcàndùá, dohó cachí stná-yà:

Quee cuáán-nsiá nùù nsidaa nèhivì (malu mà), màsà cündóó gá-nsià mahì-né. Ni màsà tnií-nsiá ni-iin ñà-sìiquini, dandu cudiì inì sàhà-nsiá, **18** te cundai na iin yua-nsiá, te mii-nsiá cundai-nsia nahi dèhi, cachí Stocho-ndà Señor, divi mii-yá ana icúmí xí nsidanicuú poder.

7

1 Pues ducán sàní cachí-yà quida-ya xì-ndà, ñani mání. Ñàyùcàndùá, xiñuhu-ñá nacoo dahuun-nda nsidanicuú ñà-íá quini, a ducán nduá cuàchi quida-nda xi ndahàsáhà-ndà, te ò ñà-ndùá quida-nda cuisì ini anima-ndà. Nsìquívì chicá más xiñuhu cunihnu ì ndisa ini-ndà, te yùhí stná-ndà (còtó mà cùdíi) ini-yà sàhà-ndà.

Nansa nì naxicocuún ini nècuàchì ñuu Corinto sàhà falta xi-ne

2 Sacúndáhvì-nsì nùù-nsiá ñà-nì nácúníhnú vàhá ndisa ini-nsià nsiùhù, vàchi cóni quídá quíní-nsí xì ni-iin-nsia; ni cóni dàtúcù-nsì ni-iin-nsia; ni cóni dàndàhví stná-nsì ni-iin-nsia. **3** Doco màdiá daquéé cuàchi dìquì-nsiá nduá cachí xì-nsiá ducán. Còó,

vàchi sàñì cachì xì-nsiá ñà-mànì cuáhà-nsiá nùí, te nicanicuahàn nihnu inì mii-nsiá ini anímè, a ducán itiácú-ndà ñuhiví, te ò ni sáà-ndà cui-ndà.

⁴ Cuàhà gá confianza sà-icumí xì-nsiá vichi, te cudíi gá inì sàhà modo nihnu inì-nsia, ñayùcànduá, mate ni sái yàhi cuàhà tnündoho, doco cudíi inì, vàchi sàñì ndòo vàha inì sàhà-nsiá, te contentu ié` vichi.

⁵ Doco cunaha-nsiá, na ní quesaas-nsì ladu Macedonia yohó, mánìcùí cundoo dadí-nsí. Cuàhà iñàha sadí xì nùù-nsí, te cuàhà nèhivì xiní ùhì xì-nsí, dècuèndè ini stná anima-nsì nì nacani cuahà inì-nsí. ⁶ Doco iá ana chindéé xí nècuachì cuhúún inì-xi, divi mii-yá; ñayùcànduá na ní ndacuhun tnahá-nsí xì Tito, cuàhà gá nì nacuàhandee inì-nsí na ní xini-nsìnè. ⁷ Te màdì cuisì sàhà-ñá nì quesaas nècuachimà nì cudiì inì-nsì; còó, vàchi sàhà stná ñà-nì cudiì guá ini mii-né sàhà-nsiá, ñayùcànduá ndiaha gá nì ndòo inì-nsí. Vàchi nì nacani-ne xì-nsí ñà-cùdíi inì-nsià cuni-nsià nsìuhù inga tu, te cuú cuáhà stná-nsià sentir (sàhà ñá-nduá nì quida-nsia). Sàñìhnú vàha inì-nsia nsìuhù, cachí-nè. Pues sàhà nsidaájàn chicá nì nìhi yùhù nì ndudiì inì.

⁸ Cunaha-nsiá, mate ní sandoo-nsia tnùnsí ini nì quida tutu nì tiai daa, doco có-ié` arrepentidu sàhámà vichi, mate antes ndisa, nì nacani inì nanduu gué` nì tiaiàmà cahín, vàchi (nì xinì) nì sàcündoo-nsia tnùnsí ini, mate iyuhu-ní quìvì. ⁹ Doco vichi sàñì ndudiì tú inì. Doco màdì sàhà-ñá nì cuhuun inì-nsia nduájàn. Còó, divi sàhà-ñá nì nìhi-nsiá nì cuu-nsia arrepentir na ní nsihi nì cuhuun guá inì-nsia mà. Vàchi ñà-nì sàcündoo-nsia tnùnsí ini mà, iin obra ndiaha xí Dios nì sandua,

màdìá iin dañu nì quìdá-nsí xì-nsiá. **10** Vàchi nú Dios nduú ana quìdà-xì tnùnsí ini xi-nda, dandu vátuni sàà-ndà naxicocuín ini-ndà, te nìhi-ndà càcu-nda. Te nú sàni càcu-nda, dandu mà nunca naxicocuín gà ini-ndà sàhajàn. Doco nú ndoo-nda tnùnsí ini nahi dava ga nèhivì ñuhiví, mà úhi cahnìámàndó. **11** Doco mii-nsiá, sàhà-ñá Dios nì sàha xi-nsiá tnùnsí ini mà, (cuàhà gá ñà-vàha sàni quea nùù-nsiá). Vàchi nì quesaha-nsiá nacání sahnú inì-nsia sàhà ñà-ndùá nì cuu, te nì cunsìhi ini-nsià cuxio dahuun falta mà nùù-nsiá. Cónì ndóo ga inì-nsia sàhà chuun quini ma, dècuèndè nì yùhí stná-nsià. Dispuestu nì ndòo-nsia naquida viì tú-nsiá, te ndundaà vàha sàhà chuun ma. Dandu nì nsinuu stná inì-nsia yùhù. Pues vichi sàni cundaà inì nì quida-nsiá, sà-ìá viì anima-nsià.

12 Na ní tiai carta mà, màdì cuisì sàhà nèhivì nì quida xi falta mà nì tiaià. Ni màdì cuisì sàhà stná nèhivì nì ndoho sàhà falta mà; ciò. Nì tiai sàhà ñà-nì sáà-nsià màñihì váha inì-nsia ñà-cùú ndisa ini-nsì sàhà-nsiá, nacua ináhá mii-yá. **13** Te vichi sàhà-ñá sàni cundaà vàha inì-nsia ñà-dùcán nduá, ñayùcàndùá sàni ndòo vàha inì. Te chicá más nì cudiì stná inì na ní xinì ñà-contentu guá nì ndòo stná Tito sàhà-nsiá, vàchi yáha ga nì cudiì inì-né nì quida-nsiá. **14** Te divi nacua nì cachì xì-né antes ñà-ináhî, icúmí-nsiâ quida viì-nsiá, (pues ducán nì cuu ndisa). Ñayùcàndùá, có-cùcáchán núí nì cachì ducán. Vàchi nacua nì cachì xì-né, ducán nì xini-né ñà-ndáà nduá nacua iá ndàà nsidaa palabra (ii) nì cachì xì-nsiá antes. **15** Te mii-nsiá, chicá màñi stná-nsià nùù-né vichi, vàchi cudiì inì-né na nsinúú ini-né nansa nì quida-nsiá, vàchi nì quidañuhu-nsiánè na ní sàà-né yucán, te

nì inini viìì-nsiánè dècuèndè nì quidi stná-nsià nì yùhí guâ-nsià. ¹⁶ Ñàyùcàndùá, yùhù cudû inì vichi, vàchi ináhá vâhi vâtuni cahvi xì-nsiá (ñà-quida viìì-nsiá).

8

Xiñuhu chindée tnaha-nda quìvì iá necesidad xi ñanìtnaha-nda

¹ Nánì, cuàhìn nacani xì-nsiá ñà-cuàhà guá gracia sàni quida Dios xì nèhivì xí-yá ndoó ladu Macedonia. ² Vachi mate cuàhà gá tnùndoho yáha-ne, doco contentu ndoó-né. Te mate ndahví gá-né, doco nì cudiì ini-né, (nì quida stná-né cooperar), ñàyùcàndùá, cuàhà gá ñà-ndùá nì taca. ³ Vaha ga voluntad icúmí-né, ináhí, vàchi nì sàha-ne ñà-ndùá sáà-né quida-ne; còó, dècuèndè más ñà-ndùá sáà-né quida-ne nì sàha-ne, mate ndahví dahuun-ne. ⁴ Doco nì sacundahví-né nùù-nsí, áma cuáha-nsi quida stná-né cooperar chindée stná-né nècuàchì (ndahví) nchícùn stná xì Yua-nda Dios. ⁵ Te divi ducán nì quida-ne. Te más gá nì quida-ne nùù ñà-ndùá nì tuxi ini-nsì cuàhàn-né quida-ne, vàchi primeru nì dàyáha-ne mii-né ndahà Stoho-ndà Señor, dandu después nì ndòo stná-né cunini-ne ñà-ndùá cachi nsìùhù segúñ nansa cuni stná mii-yá.

⁶ Pues sàhà nsidaámà sàni cachi stná-nsì xì Tito ñà-nì cáhàn-né xì mii-nsiá, áma quídá mánì stná-nsià, te cuacatnahá nsihi cooperación xi-nsia, vàchi divi nècuàchímà nduú ana (nì càhàn xì-nsiá) primeru sàhajàn.

⁷ Mii-nsiá, cuàhà gá sàni nìhítáhvì-nsiá (nùù Yua-nda Dios). Xiníndísâ fuerte-nsià, te cáhàn

ndiaha stná-nsià palabra xi-ya. Sàcùndáà vàha stná inì-nsia sàhà ichì-yá, te diì gá stná inì-nsia cunchicùn-nsià ichì mà. Daaní, cuú cuáhà stná inì-nsia sàhà-nsí. Ñàyùcàndùá, ndiaha gá coo nú ni cútùha stná-nsià quida-nsia cuàhà obra ñà-chindee stnaha-nda.

⁸ Màdì-ñá dandacuí nùù-nsiá nduá yohó, còó. Cuisì cuní¹ cundaà inì-nsia ñà-cuàhà guá sàni cunsìhi stná ini nèhivì dava ga (nì quida-ne cooperar), te cuní stnái cunahà claru ñà-cuàhà guá cuú ini-nsià sàhà ñanìtnaha-nsia. ⁹ Vachi ináhá stná-nsià ñà-ndiaha guá nì quida Stoho-ndà Jesucristu; cuica sàstnùhù iá-yà (gloria xi-ya), doco sàhà ndohó nì quixi ndahví-yà, te ñàyùcàndùá, vátuni nì nìhì-ndà ñà-cuìcà ndiaha ndisa.

¹⁰⁻¹¹ Vichi cuàhìn cachì xi-nsiá ñà-ndùá tuxí ini yùhù sàhà chuun yohó. Cunaha-nsiá, ndiaha gá nì quida-nsia agua na ní cunsìhi inì-nsia, te nì quesaha-nsiá (datacá-nsià algu). Ñàyùcàndùá, chicá vàha ni dákînu dahuun-nsia obra mà vichi. Te nacua nísia cudìi guá inì-nsia daa, ducani xiñuhu quida stná-nsià seguir vichi, te cuàha-nsia cooperación xi-nsia según nansa sáà iin iin-nsia cuàha-nsia. ¹² Vachi nú iá vàha voluntad xi-nda cuàha-nda, dandu cudíi ini Dios sàhà-ndà, (a cuáhà', ò iyuhá), vachi según ñà-icúmí-ndá nduá; có-xícàn-yà ñà-có-icúmí-ndá.

¹³ Màdiá cuní¹ ndundahví mii-nsiá, te nducuica nècuàchímà. Còó. ¹⁴ Cuisì cuní¹ ñà-dava dava ni coá. Vachi vichi icúmí mii-nsiá algu, te vátuni chin-deámà nèhivì iá guâ necesidad xi. Daaní, na quívì coo stná necesidad xi mii-nsiá, vátuni chindee stná nècuàchímà mii-nsiá. Ducán dandu sàà ndudava ñà-ndùá icúmí nsidaa-nda. ¹⁵ Cunaha-nsiá, divi

ducán cachí stná nùù tutu ìì ndé cachá`: “Nècuàchì nì dàtacá cuàhà (ñà-cuxi-ne), cóni cuyódoá nùù-né; te nècuàchì nì dàtacá xì iyuhu-níá, ni cóni quidá mánìá nùù-né”.

Nansa nì quida Pablo recomendar Tito nùù nècuàchì ñuu Corinto

¹⁶ Ansivéhé Dios sàhà gracia nì quida-ya xì Tito, vàchi iin-ni nihnu stná ini-nè nahi yùhù, iin-ni cuní stná-nè chindée-né mii-nsiá. ¹⁷ Ñayùcàndùá, na ní càhìn xì-né (ñà-nì cùhùn-nè ndé ndoó-nsiá) nì dàndáà-nè. Te voluntad xi-ne nì sanduu stná, vàchi cudíi gá stná ini-nè sàhà-nsiá.

¹⁸ Daaní, iá stná inga ñani-ndà icúmí cutnahá stná xì Tito sàà. Cuàhà tnùñuhu icúmí-nê nùù nsidaa nèhivì xí Dios ndoó cuàhà ñuu, vàchi cuàhà gá chindéé-nê xitià razón ndiaha xí-yá. ¹⁹ Te divi stná-nè nì quee-ne nombradu ñà-cutnahá-né xì-nsí chindée stná-nè xì obra quidá-nsí (sàhà nècuàchì ndahví). Te ¿índù chuun quidá-nsí obra mà? Divi sàhà-ñá ni queé más tnùñuhu xí Dios, te cundaà stná ini nèhivì ñà-cuàhà guá cudíi ini-nsià quida-nsia obra. ²⁰ Ñayùcàndùá, (cutnahá stná nècuàchimà xì-nsí) sàhà-ñá màsà níhindèè nèhivì cuitnùhu-ne nsiùhù sàhà dìhùn mà, vàchi cuàhà gá nduá sàni taca. ²¹ Cuní-nsì quida viì-nsí nùù nsidanicuú chuun xi-nsi, vàchi indéhe Dios. Doco nùù stná nèhivì cuní-nsì quee viì stná mà.

²² Daaní, iá stná inga ñani-ndà techuún-nsí cutnahá stná-nè sàà jaân. Cunaha-nsiá, cuàhà gá chuun sàni sàha-nsinè, ñayùcàndùá sàni cundaà ini-nsì cúnìhi ndisa ini-nè quidá-né chuun xi mii-yá. Te vichi chicá más cudíi ini-nè, vàchi inahá-né cuàhàn-nsià quida stná-nsià cumplir

vichi. ²³ Ñàyùcàndùá, nú ndàcàtnùhù nèhivì ana nduú Tito, pues cachì-nsià xì-né ñà-divi compañeru yùhù nduú-né; ndúi-nsi iin-ni quidá-nsí chuun ìi xí-yá ñà-chindee-nsí mii-nsiá. Te nú ni ndácàtnùhù stná-nè sàhà dava ga ñani-ndà (icúmí sàà), dandu cachì-nsia ñà-ndùú-né nècuàchì nì quida nèhivì xí Dios nombrar, te quidá víi stná-nè nacua cuní Cristu. ²⁴ Ñàyùcàndùá, quidañuhu-nsiá nsidaa nècuàchimà sàhà-ñá cundaà ini-nè mènì ndisa-ne nùù-nsiá, te ducán cundaà stná ini nèhivì xí-yá ndoó cuàhà inga ñuu. Te nú ducán mènì guá quida-nsia xì-né, dandu cunahà claru stná divi ñà-ndáà nduú nsidaa ñà-vàha sàni cachì xì nèhivì sàhà-nsiá.

9

Ñà-ndùá dìsáhà-xí nì techuún Pablo nèhivì cùhùn ñuu Corinto quihin xi cooperación sàhà nècuàchì ndahví

¹ Vichi còò necesidad cachì guè xì-nsiá sàhà ñà-ndùá datacá-nsià sàhà nèhivì xí Dios, ² vàchi ináhî iá cuàhà voluntad xi-nsia, te ducán sàni cachì stnái xì nècuàchì ladu Macedonia yohó. Vàchi cudûi inì nacani xì-né nansa quidá-nsiá ladu Acaya jaàn, dècuèndè agua sàndòó-nsiá dispuestu chindee-nsiá, cachí xì-né. Ñàyùcàndùá, cuàhà gá stná nècuàchì ladu yohó sàni ndudìi stná ini-nè (cuàha-ne). ³ Doco de todos modos, cuàhìn techuún iin ùi ñani-ndà sàà ndé ndoó-nsiá (ñà-chindee-né) mii-nsiá datacá nsihi-nsiá ñà-ndùá cuàhàn-nsià cuàha-nsia. Dandu cunahà claru ñà-ndácuisi nduá nì cachì (xì nècuàchì ladu yohó), màdi tnùhu, vàchi icúmí coo ndisa cooperación xi-nsia. ⁴ Vàchi cahví xì-nsiá ñà-coo listu nsidaámà, vàchi nú sàni sàà-nsi

después, te tàñáha ga cuacatnahá, dandu cucahan núù-nsí, yùhù xì stná nècuàchì Macedonia cutnáhâ xí. Te mii stná-nsià, vihini cucahan núù-nsiá, nú coá. ⁵ Ñàyùcàndùá, nì nacani inì, chicá vàha càhìn xì iin ùì ñani-ndà yohó ñà-codònùù-né sàà-nè chindée-né mii-nsiá cuacatnahá ñà-ndùá nì cachi-nsià antes mà. Dandísá, coo listuà, te cundua na iin tnùmanì ndiaha nì sàhatahvì-nsiá, màdiá nahi dihùn nì tavà-nsí nùù-nsiá.

⁶ Cuní nsinuu inì-nsia palabra yohó: nú iyuhu chihi-nda, dandu iyuhu cosecha nachivàha-nda; doco nú chihi cuahà-ndà, dandu cahnú coo stná cosecha xi-nda. ⁷ Cada iin iin-nda segúndudí ini-ndà, ducan xiñuhu cuàhatahvì-ndà; nú có-cùní ndisa-nda quida-nda cooperar, dandu còò necesidad cuàha-nda; màdi fuerza nduá. Vachi Dios, cuàhà gá cudíi ini-yà nú iá vàha voluntad xi-nda cuàhatahvì-ndà iñàha. ⁸ Te vátuni quida stná-yà cuàhà gracia sàhà-ndà, te nìhì-ndà nsidaa ñà-ndùá xiñuhu nùù-ndà. Ni-iñàha mà-quídá falta nùù-ndà, dandu vátuni quida stná-ndà nsidanicuú clase obra vàha. ⁹ Vachi dohó cachí stná nùù tutu iì: Nì dàcútâhvì nècuàchimà cuàhà nèhivì ndahví; cóni cùhí ini-nè biene xi-ne, ñàyùcàndùá nicanicuahàn iá obra xi-nemà (nùù Dios).

¹⁰ Divi Dios nduú ana sáha xi-nda ñà-ndùá chihi-nda, xì ñà-ndùá xixí stná-ndà. Ñàyùcàndùá, icúmí-yâ cuàha stná-yàndó nsidaa ñà-ndùá xiñuhu sàhà-ñá (quida-nda obra), dandu quee cuahà stná (ñà-vàha nùù-ndà). Vachi nahi tata chihi-nda, ducán nduú biene xi-nda, te nahi cosecha nduú stná obra quida-ndama. ¹¹ Ñàyùcàndùá, nú sàni nducuahà ñà-ndùá icúmí-ndá, dandu chicá más cui dacútâhvì stnahá

stná-ndà. Te divi sàhà tnùmanì cuàhàn-nsì dasàñ-nsímà icúmí cuàhà nèhivì naquimanì-né Dios. ¹² Vàchi na chindéé-ndá ñanìtnaha-nda ducán, (cuàhà gá quidá), màdì sàhà cuisì necesidad xi-ne chindéâ; còó, vàchi cuàhà gá stná nèhivì icúmí naquimanì ndiaha xi-yá sàhà obra mà. ¹³ Vàchi nú sàñi xini-nè nansa nì chindee-nsiánè, dandu icúmí-nê ndenihi cahnú-néyà sàhà-nsiá ñà-sàñi xini-nè ñà-ndáà ndùá, nchícùn viì-nsiá razón ndiahä xí Cristu nacua cachí-nsià. Te icúmí stná-nè naquimanì-néyà sàhà ayuda nì sàha-nsianè, xì sàhà stná nsidaa ayuda sáha-nsia ndéni nèhivì ní cui. ¹⁴ Ñàyùcàndùá, mènì gá icúmí-nê cunihnu ini-nè sàhà-nsiá, te càcàñ tàhvì stná-nè sàhà-nsiá nùù-yá ñà-nì xini-nè cuàhà gá gracia quidá-yá sàhà-nsiá. ¹⁵ Te vichi, jansivéhé cahnú-yá sàhà tnùmanì ndiaha xí-yá nì sàhatahvì-yándô, (divi Dèhemani-yá)! Ni mà cùi sàà-ndà naquimanì-ndàyá nacua ndiá ìcà-ndà.

10

Nansa nì dànsínúú ini Pablo nècuàchì ñuu Corinto ñà-ìá derechu xi-ne, vàchi Jesús nduú ana nì sàha xi-né chuun ìi quidá-né

¹⁻² Sà-ìnáhá-nsiâ mènì ini Cristu; mà dáná-yá. Ñàyùcàndùá, yùhù Pablo, sacúndáhvî` nùù-nsiá ñà-màsà cóó ni-iin necesidad càhàn ndeí xì-nsiá na sái. Vàchi cachí dava nèhivì sàhí ñà-ndùí iin nèhivì cùchìtnu na ié` cutnáhî xì-nsiá, doco na íá xìqué, (te tiaí carta xi), dandu mà úhì càhàn ndeí, cachí-nè. Pues ñà-ndáà nduá, vihini nihnu ini càhàn fuertí xì dava-nsia. Vàchi tuxí ini dava-nsia sàhà-nsí ñà-quidá ndevàha-nsi na quidá ndéni nèhivì ní cui ñuhiví yohó. ³ Pues,

ñà-ndáà nduá, nèhivì ñuhìvì yohó nduú-nsí, doco na cuní-nsí cundee-nsí (nùù ñà-có-ndiàá), có-quídá-nsí guerra na quidá nèhivì ñuhìvì yohó.

⁴ Iá ndisa nahi arma xi-nsi, doco có-ndùá arma xi ñuhìvì yohó. Còó, arma ndiaha xí Dios nduá xichúûn-nsí, te nihá ndudu ìi xí-yá, ñàyùcàndùá vátùni cundee-nsí nùù nsidaa ñà-có-ndiàá iá ñuhìvì yohó mate fuerte gá-ñà. ⁵ Vátùni cundee-nsí nùù nsidaa palabra nchichí chítnùní ini nèhivì tuxí inì-xi mii-né nduú-né mii-né, te sadí-né nùù (palabra cachítnùhu) nansa cunitnàhà-ndà xí Dios. Vátùni cundee stná-nsí nùù-né ñà-ní sáà-né cunini stná-né Cristu, te cunihnu vàha stná ini-né cuisiì nacua cuní mii-yá. ⁶ Te mii-nsiá tu, nú sàà-nsià cunini vàha ndisa-nsiayà, dandu ndiaha gá coo. Doco nècuàchì iin-ni có-cúní cunini (xi-yá), icúmí-nsí cuàha-nsinè iin conseju fuerte.

⁷ Yùhù cuní cundehè-nsiá nansa ndisa iá chuun yohó. Nú iá iin-nsia tuxí inì-xi nduú nèhivì xí Cristu, pues ni cúnahá-nsiâ ñà-stná nsiùhù nduú stná-nsí nèhivì xí-yá nahi mii-nsiá. ⁸ Mate ní càhàn ndeí iyuhu xi-nsiá na ní cachì ñà-iá ndisa derechu xi, doco có-cùcáchán nùùí sàhámà. Vachi derechu mà, sàhà-ñá nacuàhandee ini-nsí mii-nsiá nduá dísahà-xí ní nìhi-nsíñà nùù Stoho-ndà Señor, màdiá sàhà-ñá quida quini-nsi xí-nsiá. ⁹ Te màdi sàhà-ñá dayúhí stná-nsí mii-nsiá tiaá-nsí carta yohó. Còó, ¹⁰ Yùhù (ináhí) cachí dava nèhivì sàhí ñà-ndee cahín nùù carta xi, te fuerte palabra tiaí, doco nú sà-íé' nùù-né, te indéhe-né nùí, dandu mà finu guè, te ni mà túha guè càhàn vií', cachí-né. ¹¹ Doco ni cúnahá-né ñà-divi nacua cachí-nsí nùù carta xi-nsi na ndoó xícá-nsí, divi ducán icúmí-nsí quida stná-nsí na sàà-nsí ndé ndoó-nsiá.

12 Nsiùhù, ni-iyuhu có-cùnì-nsì dadavá stnahá-nsí xì nèhivì ndenihí vàha guá xì mii-xí, còo; vàchi tucu dahuun xíquida-ne. Tuxí ini-né ñà-cuisì modo xi mii-né nduú ley chicá ndiaá, te ndenihí vàha tnahá iin-ne inga-né. Ñayùcàndùá (náhà xícà), nècuàchì có-cùndáá inì-xi nduú-né.

13 Doco nsiùhù, có-nàndúcú-nsí ñà-quee tnùñuhu xí-nsí, ni có-dàquíhvi-nsi mii-nsí nùù iin chuun cóni sáha Dios nsiùhù. Cuisì chuun nì nìhì-nsí nùù mii-yá nduá cähàn-nsì sàhà-xí. Te dècuèndè ndé ndoó-nsiá jaàn nì sáha stná-yá nsiùhù chuun quida-nsi. **14** Ñayùcàndùá, màdìá yáha-nsi nùù-xí ndé nì cachi-yá xì-nsí nduá. Tucu cundua nú màsà sáà-nsì ndé ndoó-nsiá nì cùí. Doco còó, nècuàchì primeru nì cähàn xì-nsiá razón ndiaha xí Cristu nduú-nsi. **15** Doco iin chuun cóni sáha-ya nsiùhù, còó, mà cähàn-nsì sàhámà na ian nduá chuun xi-nsi; còó. Doco nihnu ini-nsì quida ga-nsì más gà chuun xi-ya ndé ndoó-nsiá jaàn nú sàni nìhì-nsiá nì xinindisá-nsiá chicá fuerte, doco siempre mà yáha-nsi ndé nduú nùù-xí nì cachi Dios xì-nsí. **16** Dandu después dècuèndè stná ñuu ndoó chicá nùù-xí cuní stná-nsì cùhùn-nsì cachitnùhu-nsi razón ndiaha xí-yá, doco ni xi ñá-jaàn, mà nàndúcú-nsí quee tnùñuhu xí-nsí sàhà iin chuun nì quida inga nèhivì. **17** Vächi nú cuní-ndà tavà-ndà tnùñuhu xí mii-nda, dandu ni cúnahá-ndá ñà-cuisì Stoho-ndà Señor nduú tnùñuhu xi-nda. **18** Vächi ¿índù clase nèhivì icúmí ndee vàha nùù-yá? ¿A nèhivì tavá tnùñuhu xí mii-xí? Còó, cuisì ana cudíi ini mii-yá sàhà-xí icúmí ndee vàha.

11

*Ñà-ndùá nì cachi Pablo sàhà nèhivì dananí uun
nduú apóstol nì nìhi chuun nùù Jesús*

¹ Vichi cuàhìn càhìn iin ratu na iin tè-cùmánì; ñàyùcàndùá, sacúndáhvì nùù-nsiá ñà-quidandee inì-nsia sàhí, por favor. ² Vachi yùhù, cuàhà gá nacání inì sàhà-nsiá na ian nacání stná ini Yua-nda Dios sàhà ndohó. Cunaha-nsiá, ducan íá stná na ian nì ndiadi tnùhu xi iin novia cuàhàn nandàhà. Vachi mii-nsiá, na iin noviá nduú-nsiá, te cuní sàà-nsià ndé íá Cristu te cundoo-nsia nùù-yá nicanicuahàn. Doco na sáà-nsià yucán cuní cunduu-nsia (nèhivì viì ndisa) na iin novia siempre sàni quida viì. ³ Doco yúhì xì-nsiá, còtó dàcà dìni-nsiá, te mà cúníhnú vàha ga ndisa inì-nsiayà. Vachi ducán nì cuu xi Eva sànahà, (nì tnàtuu) còò (nduú ñà-malu), te ñà-tnùhù guá-si nì nìhi-sí nì dàndàhví-siné. ⁴ Ñàyùcàndùá, mii-nsiá, (caquin-nsià cuidadu), vachi nú ni sáà iin nèhivì nùù-nsiá, te càhàn-nè sàhà inga Jesús, mà úhì candisá-nsiánè, mate diín nduú Jesús xi nècuàchímà, te diín nduú Jesús nì cachi nsiùhù xì-nsiá; te (xiní-nsì) mà úhì candisá stná-nsià yàha-nsia ndahà inga espíritu (quida-ne), mate diín espíritu nduá, màdì Espíritu lì nì nìhi-nsiá daa. Te (xiní-nsì), mà úhì stná cunindisá-nsiá inga palabra saa có-ndùdává xí palabra lì nì xinindisá-nsiá daa. ⁵ Doco siquiera, yùhù, davani ndiaá stnáì xì nècuàchì tuxí inì-xi xínduu guá apóstol ndiaha. ⁶ Mate vihini mà túha güé` càhàn vií, doco ináhá vâhi ñà-ndùá cachí. Te mii-nsiá ináhá vâha stná-nsià ñà-divi ñà-ndáà nduájàn, vachi sàni xininùù-nsiá nsidaa ñà-ndùá sàni quida-nsi.

⁷ Doco ¿a tuxí inì-nsia cuàchi nduá ñà-uun-ni nì cachitnùhi xì-nsiá razón ndiaha xí mii-yá? Décuèndè menos nì ndòi sàhà-ñá cuní ni ndoo mii-nsiá xì chicá más tnùñuhu. ⁸ Vachi na ní sa-le jaàn chindéi mii-nsiá, ¿índù nì quixi ñà-nisa itiacui? Pues divi nùù nèhivì xí-yá ndoó inga ñuu. Ñàyùcàndùá, yùhù quidé cuenta na ian nì sahnìndàhví nècuàchimà, te có-ndùá ducán. ⁹ Daaní, después na ní quida manì dihùn nùí, ni-iin centavu cóni xíquèn nùù-nsiá. Còó; divi ñani-ndà nì quixi ladu Macedonia nì taxi xi ñà-ndùá xiñuhí mà. Te cuàhà cuidadu nì saquin vèhi ñà-màsà quídá-nsiá ni-iin gastu sàhí, te nicanicuahàn ducan icúmî quide. ¹⁰ Te yùhù cachí xì-nsiá nacua chindéé Cristu yùhù càhàn ndài, mà nácóí cachì xì nèhivì inicutu ladu Acaya xi-nsiá (ñà-có-tní dihùn xí-nsiá). Còó, mà cuáhi cadi ni-iin nèhivì nùí cachì ñà-jaàn. ¹¹ Te, ¿índù chuun cachí ducán? ¿A sàhà-ñá có-cùú inì sàhà-nsiá? Còó, vèchi ináhá Dios ñà-cùú ndisa inì sàhà-nsiá. ¹² Doco iin-ni icúmî quidé ñà-ndùá quide sàhá màsà níhìndèè nèhivì-mà coo cuadú gá-nè, te cache-nè davani iá stná chuun xi-ne xì chuun xi nsiùhù. ¹³ Vachi cunaha-nsiá, tnùhu nduá cachí-nè ñà-nùù mii-yá nì nìhì-né chuun xi-ne. Dandahví uun-ne, te dananí uun-ne nduú-né apóstol xi Cristu. ¹⁴ Te mà úhì quida-ne ducán, vèchi stná ñà-malu Satanás, tûha stná-si dama-sì mii-sí nan-duu-sì na iin ángel nchií ndiaha. ¹⁵ Ñàyùcàndùá, nècuàchì nchícùn xì-sí, mà úhì stná dama-ne modo xi-ne na iin nèhivì quida-xi iin chuun viì. Doco cunaha-nsiá, icúmí-né nìhì-né (iin castigu) xi-ne nacua ndiá icà-né.

*Nansa nì ndoho Pablo sàhà-ñá quidá-né chuun ìì
xíJesús*

¹⁶ Vichi tucutu cachí xì-nsiá: màsà cútúxí inì-nsia iin tè-loco nduí. Doco nú ducán tuxí inì-nsia, dandu ni cuáha-nsia lugar càhàn chií na iin tè-loco; vàchi stná yùhù cudii stná inì cachí nansa ndiaá güê` (nacua quidá dava nèhivì ndé ndoó-nsiá). ¹⁷ Doco ñà-ndùá cuàhìn cachí xì-nsiá vichi, có-ndùá na iin palabra (sahnú) nì nìhí nùù Stoho-ndà Señor; cuisì na iin palabra loco nduá, vàchi ñà-cuàhìn ndenihí vàhi mií nduá. ¹⁸ Vàchi sànì xinì, ñà-cuàhà guá nèhivì ndenihí vàha xi mii-xí sàhà ñà-ndùá quidá-né, ñàyùcàndùá yùhù stná cuàhìn quide ducán. ¹⁹ Vàchi mii-nsiá, ñà-cuàhà guá ináhá-nsiâ, ñàyùcàndùá mà úhì candisá-nsiá càhàn iin tè-loco xì-nsiá. ²⁰ Dècuéndè candisâ stná-nsià nú xichúûn nèhivì mii-nsiá, te ò tnií-né ñà-ìcúmí-nsiâ, te ò dandacú ndee-né nùù-nsiá, te ò cachichí ini-né mii-nsiá, te ò caní-né nùù-nsiá; pues nsidaámà candisâ-nsiá. ²¹ Doco nsiùhù, cuicahnú gà inì-nsia sàhà-nsí, vàchi cóní quidá-nsí xì-nsiá ducán.

Doco nú (jaàn) ndoó guá nèhivì sáhandee inì-xi ndenihí vàha xi mii-xí, ádi vátùni stná yùhù càhìn sàhà mií ducán. Cuisì cuní` cundaà inì-nsia ñà-na ian cáhàn iin tè-loco nduá yohó. ²² Pues cachí nèhivì mà ñà-divi raza hebreu xínduu-ne. Doco yùhù, divi raza mà nduú stnáì. Daaní, nècuàchí ñuu Israel nduú stná-né cachí-né; pues divi ducání stná yùhù. Daaní, cachí stná-né ñà-Abraham nì sanduu yohòtéhè-né. Pues ni cúnahá-né yohòtéhè stnáì nì sanduu nècuàchimà. ²³ Daaní, cachí-né ñà-divi Cristu xinúcuáchí-né nùù-xí. Pues divi ducání stná yùhù. Doco chicá más chuun xi mii-yá

sànì quide nùù mii-né. Mate na cahàn tè-loco cahìn, doco ducán cachí, más gá nì quide nùù mii-né. Chicá cuàhà nì ñähnì cuíí. Te chicá cuàhà nì sandiadì nùù mii-né. Cuàhà gá xichi sà-ié ñà-cuì nì cuí. ²⁴ Ùhùn xichi nì casahnì cuíí tè-raza Judea yùhù xì chirrión, 39 golpe nì nìhí iin iin xichi. ²⁵ Te ùní xichi nì ñähnì cuíí stnáì xì vara, te iin xichi nì caniyuu-té yùhù sàhà-ñá cuí. Te ùní xichi nì cahà stná barcu ndé cuàhìn, ñayùcàndùá iin ndui xì iin ñuu nì xìque mahì tècuíí mar. ²⁶ Cuàhà gá sàní xìcanui. Dava yûte, ndé cùúnàhí nì yàhi. Te dava xichi ndiatú tècuìhnà yùhù yàhi. Dècuèndè stná nèhivì raza mií, cuní stná-né quida quini-ne xí, mii-né xì stná nècuàchì inga ñuu. Cuàhà gá peligru yáhi na xicánúí ñuu nahnu, te ò yucù dàna, ò mar. Te peligru nduú stná na ié` mahì nèhivì dananí uun nchícùn xì mii-yá. ²⁷ Cunaha-nsiá, yáha ga ùhì chuun quidé, vâchi cuàhà vida yáhi xicánúí. Có-quídì, xíhì doco, xíhì tècuíí; te nú coámà, quidándezé inì, mate xíhì vixin ñà-còò sícoto vâha xi.

²⁸ Pues, ñà-jaàn nduá yáhi, te iá gá más ñà-cónì cachí xì-nsiá. Daaní, nsiquívì cuàhà gá nacání stná inì sàhà nèhivì xí Dios ndoó iin iin ñuu. ²⁹ Vâchi nú débil iá anima iin ñani-ndà, dandu stná yùhù, na ian débil iá stnáì; te nú sàní tucù iin-ne nì quida nèhivì, dandu stná yùhù ndohó stnáì.

³⁰ Ñayùcàndùá, nú ndisa iá necesidad ndenihi vâha mií, dandu chicá vâha nacani xì-nsiá ñà-cuàhà guá vida yáhi, te dandohámà yùhù. ³¹ Cunaha-nsiá, ñà-ndácuìsì nduú nsidaa ñà-ndùá cachí xì-nsiá yohó, te ináhá stná mii-yá ana cahvi Stoho-ndà Jesucristu, divi Yuamánì-yá,

ansivéhé-yâ nicanicuahàn.

³² Na ní sa-ìe ñuu Damasco, iá stná iin gobernador xinúcuáchí nùù rey Aretas yucán, te divi-tè nì dàndàcú-te cundiaa soldadu yehè ñuu mà ñà-cùní-te tnii-tè yùhù. ³³ Doco (nì nani) nama ndiadí ñuu mà ndé iá iin ventana tii, te nì sàcùnacài iin ìcà sìcàté, te nì dàñuú nèhivì yùhù (inga ladu), te ducán nì nihí nì càcui nùù gobernador mà.

12

Nansa nì dàcùní Dios Pablo iñàha, te nì xini-nè cuàhà ñà-ndiaha

¹ Yùhù ináhî còò ni-iñàha nìhìndèè-ndà nú ndenihí vàha-nda mii-nda, doco cuàhìn quide seguir. Vichi cuàhìn càhìn xì-nsiá sàhà ñà-nduá dacuní Dios ndohó, vàchi cuàhà gá ñà-ndiaha xiní nèhivì dava xichi. ² Yùhù ináhî iin tiàa xiníndísá-xí Cristu, te sàcuàhàn-ndà iin ùxìn cùmì cuìà nì ndiachi-né dècuèndè ansivi ùni (chicá diquì-xi). Có-ináhî a ní sàhàn-nè yucán xì na iá iquicúñú-nè, te ò cuisì anima-nè, sólo Dios ináhá. ³⁻⁴ Doco yùhù, ináhî nècuàchimà, te nì ndiachi-né nì sàhàn-nè ndè (iin lugar ndiaha) nani paraíso, mate có-ináhî a ní ndiachi stná iquicúñú-nè nì sàhàn, te ò mii-ní anima-nè, cuisì Dios ináhá. Te ndè lugar yucán nì inini-ne palabra yáha ga ndiaha. Doco còò stná permisu cachí-ndà palabra mà xì nèhivì. ⁵⁻⁶ Pues iin nècuàchì nì xini ñà-jaàn, vihini taví tnùñuhu xí-né sàhà ñà-jaàn, vàchi màdì tnúhu nduá, te ni màdì palabra cumánì cundua nú ni cachí ducán nì cùí, (vàchi cunaha-nsiá, yùhù nduú nècuàchimà). Doco còó, mà cáchí ñà-jaàn. Cuisì nacání xì-nsiá ñà-nduì iin nèhivì ùún, te ndohó stnáì, còtó cutuxi

ini nèhivì cuàhà gá ndiaí, mate tàñáha ga cuni-nè nansa ndisa quidé, te ò tàñáha ga cunitnùhu-ne nansa ndisa iá modo xi.

⁷ Cunaha-nsiá, ñà-ndiaha guá iá ñà-ndùá nì xinì ansivi daa, ñayùcàndùá nì sàha Dios yùhù jin (ñà-dàndòhò-xí na ian) ihí iin iñù cahnú lqué. Ducán (sáha-ya permisu) quida ñà-malu xí sàhà-ñá màsà ndénihí vàha güé` mií. ⁸ Mate ùní xichi nì xicàn tàhví nùù-yá áma dácúxío-yáñà, ⁹ doco dohó nì cachí-yà xí: “Cunaha-ní, vátùni sàà gracia xi nùù-ní. Vachi nú cuítâ-nî, dandu chicá ndiaha icúmî chindeí mii-ní”, nì cachí-yà. Ñayùcàndùá, vichi cudíi iní nú cuítê, vàchi nú ducán, dandu chicá más icúmî nìhitáhvì ndudu ìì xí Cristu. ¹⁰ Sàhà ñà-jaàn, cudíi iní nú còò fuerzí, te ò cánahá nèhivì xí, te ò yáha ndahví, te ò taxi nèhivì yùhù, te ò yáhi cuàhà vida sàhà mii-yá, vàchi nú (cuàhà gá ndohí), te còò fuerzí, dandu chicá cuàhà icúmî nìhitáhvì ndudu ìì xí-yá.

Ndíà disáhà-xí nì nacani guá ini Pablo sàhà nèhivì xí Dios ñuu Corinto

¹¹ Cunaha-nsiá, na ní ndenihi vàha güé` mií xì palabra jaàn, na iin palabra cachí iin tè-cùmánì nì sandua. Doco fuerza nì cachí ducán sàhà ñà-ndùá (cachí) mii-nsiá sàhí. Vachi mii-nsiá nduuú ana ndiá icà tavà xì tnùñuhu xí nì cùí. Mate ni cachí-ndà còò ni-iñàha ndiaí, doco siquiera dava-ni ndiaí xì nèhivì cachí guâ xì-nsiá nduuú-né apóstol xi mii-yá. ¹² Vachi na ní sa-ìe xì-nsiá, cuàhà gá milagru fuerte nìsa quide. Cuàhà gá iñàha ñà-ndulocó nèhivì nì quide, te cuàhà gá nì quidandee stná iní (na ní xinì cuàhà vida). Ñayùcàndùá, sàhà nsidaámà vátùni cundaà iní-nsia divi ana nì techuún mii-yá nduí.

13 Nacua siempre quidé xì nèhivì xí Dios inga ñuu, divi ducán nìsa quida stnàì xì mii-nsiá. Cuisì imindaa iñàha cónì ndúdává, divi ñà-cónì tnií dìhùn xí-nsiá. Te nú cuàchi nduájàn, dandu sacúndáhví ñùù-nsiá ñà-cuicahnú ini-nsià sàhí, por favor.

14 Vichi sà-ìé` ñà-sàì ndé ndoó-nsiá inga tu, te vichi cundua ùnì xichi. Doco ni-iñàha mà cáquìn ñùù-nsiá, vàchi màdì ñà-icúmí-nsiâ nduá cuú inì sàhà-xí, còó; mii-nsiá cuú inì sàhà-xí. Vàchi (nahi dèhi xínduu-nsia, te) có-quidá tocar iin dèhe dacáyà biene ndutahví yuadíhâ. Còó, yuadíhâ quidá tocar dandútâhvì xì biene xi ñùù miá. **15** Ñàyùcàndùá, dispuestu ié` quide ndéni gastu nì cui sàhà ñà-vàha xi anima-nsià, dècuèndè vida xi cuàha stnàì nú ía necesidad. Doco ñà-ndùá xiní, mate ducán chicá más cuú inì sàhà-nsiá, doco chicá menos cuú inì mii-nsiá sàhí.

16 Dava stná nèhivì, cachí-nè sàhí ñà-ndáà nduá, cónì tnií dìhùn xí-nsiá, doco ñà-cuàhà guá maña icúmî, ñàyùcàndùá, inga modo nì sahnìndahví mii-nsiá, cachí-nè. **17** Doco ¿a ní sahnìndahví ndise mii-nsiá na ní techuín nèhivì nì sàà ñùù-nsiá? (Còó.) Te ¿a ní candiaa-nè dìhùn xí-nsiá? (Còó.)

18 Nì sacundahví ñùù Tito (ñà-cùhùn-nè) ndé ndoó-nsiá, teayùcàndùá cutnáhâ-né xì inga ñani-ndà nì sàà. Doco ¿a ndísá nì sahnìndahví-nè mii-nsiá? (Còó.) Amádi iin-ni nì quida stná-nè nahi yùhù, vàchi iin-ni nihnu stná ini-nè nahi yùhù.

19 Vihini tuxí inì-nsia cuisì cahìnducán sàhà-ñá ndòo vàha tu-nsi xì-nsiá. Doco còó. Indéhe Dios, ináhá-yâ nansa cachí, te ndácùcahan stnàì Cristu. Cuisì sàhà ñà-nacuàhandee inì mii-nsiá, ñàyùcàndùá tiaí nsidaa ñà-yòhó, ñani màní. **20** Doco yúhí sàhà-nsiá còtó sàì yucán, te mà cùdii

gá inì sàhà ñà-ndùá quidá-nsiá, te ò mii-nsiá, mà ndóo stná inì-nsia sàhí. Ndisa, yúhí sàhà-nsiá, còtó sàì, te ndoó-nsiá náâ tnahá-nsiá, cúmbldia inì-nsia, dacuídà stnahá inì-nsia, te ò ndenihí ndiaha gá-nsià mii-nsiá, te ò dandahví tnahá-nsiá, te xítñùhu tnahá-nsiá, te ò cucuádû-nsià, có-xícánúú víi gá-nsià. ²¹ Ndisa, yúhí, còtó sàà tui, te ndòo cahin nùù Dios. Nacání gá inì ñà-vihini cundoo nècuàchì nì quida cuàchi sà-ìá quìvì, te tàñáha ga naxicocuún ini-né sàhà-ñá. Ndisa icúmî coi tnùnsí ini sàhà-né nú tàñáha ga cuu-ne arrepentir sàhà cuàchi nì quida-ne, a sea nì càhàn-nè xì ana cóni nándàhà xì-né, te ò iá viciu xi-ne, te ò ní quida-ne inga ñà-sìquini.

13

Nansa nì cachi Pablo na ní dàxínu-ne carta yohó, cuidadu ni cündóó-ndá másà quídá ndevàha-nda, cachí-né

¹ Vichi cunduu ùní xichi sáì ndé ndoó-nsiá. Te nú sàní sàì, (te quesahá-ndá ndatnúhú-ndá sàhà ana có-quidá víi), dandu fuerza nduá cundoo ùì ò ùní testigu, dandu cundaà ini-ndà índù ñà-ndùú ñà-ndácuìsì. ² Te vichi iá stná ñà-ndùá cuní¹ cachì xì nsidaa nèhivì nì xida cuàchi antes, te ni cúníní stná nsidaa gá-nsià, vachi nacua nì cachì na ní sàhìn visita ùì mà, ducán cachí stnái vichi mate xica ié; nú ni sáì, mà dácâcui ni-iin nèhivì (xiñuhu conseju). ³ Ducán icúmî quide, vachi xícán-nsià iin seña cundaà inì-nsia, a ndísá divi Cristu nì sàha xí derechu ñà-càhìn xì-nsiá ducán, á coó. Cunaha-nsiá, màdì débil iá mii-yá ana dàndàcù-xì nùù-ndà, còo; quidá-yá poder xi-ya

nùù-ndà. ⁴ Mate na ian débil nì ìa-ya na ní chituu-tèyá nchìca cruz, doco vichi, còó. Itiácú-yà vichi sàhà poder xi ndudu ìì xí Dios. Ñàyùcàndùá, stná nsiùhù, mate còò stná fuerza xi-nsi nahi Cristu daa, doco sàhà poder xi-ya icúmí-nsi cutiacu gà-nsi ñìà-chindee-nsí mii-nsiá.

⁵ Nacani vàha inì-nsia, a xiníndísâ ndisa-nsia mii-yá, á coó. Cundehè váha-nsia anima-nsià. Xiñuhu cuàha-nsia cuenta ñà-inácáá Jesucristu ini anima-nsià. Doco te nú còò-yá, dandísá, có-ndùú-nsiá nèhivì sàni natùi nùù-yá. ⁶ Doco cahnú gà Dios vátuni cundaà inì-nsia sàhà nsiùhù ñà-ndùú-nsí nècuàchì sàni natùi nùù-yá. ⁷ Te vichi xícàn tàhvì-nsí nùù-yá sàhà-nsiá ñà-màsà quídá-nsiá ni-iin falta. Doco có-càchí-nsì ducán sàhà ñà-cutuxi ini-nsià vàha ga nsiùhù. Cuisì cuní-nsì quida-nsia ñà-ìá viì, mate vihini mà sáà-nsià cundaà vàha inì-nsia ñà-sàni natùi stná-nsì nùù-yá. ⁸ Doco nú ñà-ndácuìsi nduú palabra chináhá-nsì, dandu mà cúí cadi nèhivì nùá, cuisìa cui quidañuhu-néà, te dacuítia-néà. ⁹ Te nsiùhù, mate nduú-nsí nahi nèhivì còò ni-iñàha-xi, doco cudíi ini-nsì sàhámà; cuisìa cuní-nsì ñà-cucumi-nsiá iin fe fuerte. Te iin-ni icúmí-nsi càcàn tàhvì gá-nsì nùù-yá sàhà-nsiá ndè cachi sàà-nsia nduhii dahuun inì-nsia.

¹⁰ Cunaha-nsiá, cuàhìn dasáì carta yohó nùù-nsiá na tañáha ga sàì nàcòtì-nsià, còtó sàì, te icúmí dandacú ndeí nùù-nsiá. Vachi ñà-ndáà nduá, iá derechu xi sàni nìhi nùù Stoho-ndà Señor, doco cuisì sàhà ñá-nacuàhandee inì mii-nsiá nduájàn, màdì sàhà-ñá quida quini xì-nsiá.

¹¹ Vichi, ni yáha vàha nsidaa-nsiá, ñánì.

Quida-nsia lucha quida viì-nsiá nicanicuahàn. Te màsà cùhúún inì-nsia. Iin-ni ni cúníhnú stná inì nsidaa-nsiá, te cundoo manì-nsiá, dandu icúmí Dios cutnahá ndisa-ya xì-nsiá. (Ansivéhé-yâ), cuú ini-yà sàhà-ndà, te danácòo dadí ndiahá-yá ini-ndà.

¹² Nacasàhú stnahá víi-nsiá ñà-xínduu-nsia nèhivì lì xí-yá. ¹³ Te nsidaa stná nèhivì xí-yá ndoó yohó, cásàhú stná-nè xì-nsiá.

¹⁴ Vichi ni cúcumí-nsiâ cuàhà gracia xi Stoho-ndà Jesucristu. Te ni saà stná-nsià cundaà inì-nsia ñà-cuàhà guá cuú ini Yua-nda Dios sàhà-ndà. Te nicanicuahàn ni cútñahâ stná Espíritu lì xí-yá xì nsidaa-nsiá. Amén.

**Ley saa ni nacoo Jesucristu
New Testament in Mixtec, Southern Puebla
(MX:mit:Mixtec, Southern Puebla)**

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mixtec, Southern Puebla)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Sur de Puebla [mit], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Southern Puebla

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

8a6c83d1-922b-5d25-99ec-4724168f3b77